

Test za školsko natjecanje iz filozofije 2017.

1) Među navedenim tvrdnjama tri su točne, a tri netočne. Zaokruži slova ispred netočnih tvrdnji i na crtama, navodeći odgovarajuću slovnu oznaku netočne tvrdnje, ukratko objasni u čemu je njezina netočnost. [*Primjer netočne tvrdnje: Anaksagora: Dijeljenje bića ne može ići u beskraj, jer biće dijeljenjem ne može prestati biti biće. Primjer objašnjenja netočnosti tvrdnje: Baš zato što biće dijeljenjem ne može prestati biti biće, dijeljenje bića može ići u beskraj.*]

- a) Demokrit: Bitak se ne može kretati, zato što postoji nebitak.
- b) Demokrit: Bitak je nedjeljiv, zato što je bitak malen.
- c) Heraklit: Zato što logos upravlja svime, ništa se ne događa slučajno.
- d) Heraklit: Zato što priroda teži k suprotnome, svijet je harmonija protivnoga.
- e) Parmenid: Zato što mišljenje ne dopušta da nebiće jest, onda biće niti nastaje niti nestaje.
- f) Parmenid: Zato što osjetila svjedoče o promjeni, promjena nije iluzija (privid).

	3
--	---

2) Popuni donju tablicu, prema Platonovoj usporedbi s crtom, sljedećim pojmovima: razumijevanje (predočivanje), nagađanje, mnijenje, vjerovanje, ideje, matematički predmeti, misaona vrsta, vidljiva vrsta.

	Stupnjevi bića	Stupnjevi spoznavanja	
		znanje (um)	spoznaja, (poimanje, mišljenje)
	prirodni predmeti i artefakti		
	sjene i slike prirodnih predmeta i artefakata		

	4
--	---

3) Stoici, Epikur i Piron blaženstvo nalaze u duševnoj nepomućenosti (ataraksiji) koju postiže jedino mudar čovjek, ali je put postizanja ataraksije različit. Ukratko opiši kako se prema njima postiže ataraksija ili u čemu se sastoji mudrost dotičnog mudraca.

a) Stoici: _____

_____

b) Epikur: _____

_____

c) Piron: _____

_____

	3
--	---

4) Objasni Aristotelovu tezu da je polis prvotniji od pojedinca.

_____

_____

_____

_____

_____

	2
--	---

5) Zenon (koji je, prema Aristotelu, začetnik dijalektike) smišlja glasovite aporije, među kojima je i aporija o Ahileju i kornjači. U čemu se sastoji aporija? Što njome Zenon želi pokazati? Kojeg filozofa, ujedno svoga učitelja, brani?

_____

_____

_____

_____

_____

	3
--	---

6) Ciceron se koleba prosuditi koji je najbolji od tri poretka, jer svaki ima u sebi nešto privlačno, odnosno svaki nečim osvaja (privlači):

a) kraljevi osvajaju _____

b) optimati osvajaju _____

c) narod osvaja _____

	3
--	---

7) Na što, prema Tomi Akvinskom, treba obratiti pozornost kada je riječ o dobrom rasporedu vladara u državi ili narodu i kako se to očituje u najboljem državnom uređenju?

	3
--	---

8) Objasni kako prema Platonu tiranija proizlazi iz demokracije?

	3
--	---

9) Kojim argumentima Aristotel pokazuje da mnoštvo ne smije sudjelovati u najvišoj vlasti, a kojim argumentima da mnoštvu treba dopustiti sudjelovanje u savjetima i odlukama?

	3
--	---

10) Prema Aristotelovom navođenju, kao osnova pučkog državnog poretka uzima se _____, a dvije su glavne zasade te osnove ili načela:

a) _____

b) _____

	3
--	---

UKUPNO:

	30
--	----